NN 140/2020 (16.12.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-2391/2019 od 29. listopada 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2724

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Lubomir Martak iz Praga, Češka Republika, kao likvidator Likvidacijske imovine brisanog trgovačkog društva MK-NEMO ADRIA d.o.o. za trgovinu i poslovne usluge sa sjedištem na Ugljanu, Preko, te kao direktor i jedini član trgovačkog društva MK-NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu, Češka Republika, a kojeg zastupa Sanja Miličević, odvjetnica u Zadru, na sjednici održanoj 29. listopada 2020. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Utvrđuje se da je podnositelju Lubomiru Martaku iz Praga, Češka Republika, povrijeđeno pravo na pristup sudu iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

III. Trgovački sud u Zadru dužan je odlučiti o prijedlogu za donošenjem rješenja o zaključenju postupka likvidacije likvidacijske imovine u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg radnog dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

IV. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Lubomiru Martaku iz Praga, Češka Republika, kao likvidatoru Likvidacijske imovine brisanog trgovačkog društva MK-NEMO ADRIA d.o.o. za trgovinu i poslovne usluge sa sjedištem na Ugljanu, Preko, OIB: 68019416698, čiji je upis u sudski registar određen na temelju pravomoćnog rješenja Trgovačkog suda u Zadru broj: R1-41/2016-19 od 21. veljače 2019., te kao direktoru i jedinom članu trgovačkog društva MK-NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu, Češka Republika, Identifikacijski broj: 458 04 648, OIB: 32890600925, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava u iznosu od 3.000,00 kuna.

V. Naknada iz točke IV. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna, na račun Likvidacijske imovine brisanog trgovačkog društva MK-NEMO ADRIA d.o.o. za trgovinu i poslovne usluge sa sjedištem na Ugljanu, Preko, OIB: 68019416698, upisane u sudski registar na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zadru broj: R1-41/2016-19 od 21. veljače 2019., u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VI. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Lubomir Martak iz Praga, Češka Republika, kao likvidator Likvidacijske imovine brisanog trgovačkog društva MK-NEMO ADRIA d.o.o. za trgovinu i poslovne usluge sa sjedištem na Ugljanu, Preko, OIB: 68019416698, čiji je upis u sudski registar određen na temelju pravomoćnog rješenja Trgovačkog suda u Zadru broj: R1-41/2016-19 od 21. veljače 2019., te kao direktor i jedini član trgovačkog društva MK-NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu, Češka Republika, Identifikacijski broj: 458 04 648, OIB: 32890600925 (u daljnjem tekstu: podnositelj), podnio je 29. svibnja 2019. po punomoćnici Sanji Miličević, odvjetnici u Zadru, ustavnu tužbu u povodu rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Su-Gžzp I-3/2019-2 od 29. travnja 2019. kojim je odbijena podnositeljeva žalba protiv rješenja Trgovačkog suda u Zadru broj: Su-Gzp I-1/2019 od 19. veljače 2019.

1.1. Podnositelj na temelju članka 29. stavka 1. Ustava i članka 6. stavka 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02. i 1/06.; u daljnjem tekstu: Konvencija) prigovara da mu je u postupku koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Zadru (u daljnjem tekstu: registarski sud) pod brojem R1-41/2016 povrijeđeno pravo na razumnu duljinu postupka i posljedično tome pravo na pristup sudu.

1.2. Predlaže Ustavnom sudu usvojiti ustavnu tužbu, ukinuti osporena rješenja, naložiti registarskom sudu da donese rješenje o zaključenju postupka likvidacije uz dosudu pravične naknade u iznosu od 6.000,00 kuna.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), pribavljen je spis Trgovačkog suda u Zadru broj: R1-41/2016.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

3. Nakon što je rješenjem registarskog suda broj: Tt-15/273-101 od 11. prosinca 2015. iz sudskog registra brisano, bez provođenja postupka likvidacije, trgovačko društvo MK-NEMO ADRIA d.o.o. sa sjedištem na Ugljanu, Preko, OIB: 68019416698, podnositelj je kao jedini član uprave (direktor) brisanog društva 24. lipnja 2016. podnio istom sudu naknadnu prijavu imovine brisanog društva, kuće i dvora upisanog u z.k. ul. br. 2966 k.o. 335118 Ugljan. Podnositelj je istovremeno direktor jedinog člana brisanog društva, trgovačkog društva MK NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu, Češka Republika, i njegov jedini član, pa je također prijavio tražbinu tog člana prema likvidacijskoj imovini brisanog društva koja se sastoji u zahtjevu za prijenosom vlasništva predmetne nekretnine s likvidacijske imovine na člana društva. Slijedom navedenog, podnositelj je predložio registarskom sudu da po službenoj dužnosti pokrene postupak likvidacije i imenuje podnositelja kao jedinog člana uprave za likvidatora.

4. Voditelj sudskog registra podnio je 7. srpnja 2016., po službenoj dužnosti sukladno članku 84.f stavku 2. Zakona o sudskom registru (»Narodne novine« broj 1/95., 57/96., 1/98., 30/99., 45/99., 54/05., 40/07., 91/10., 90/11., 148/13., 93/14. i 110/15.; u daljnjem tekstu: ZSR), prijedlog za imenovanje likvidatora imovine brisanog trgovačkog društva. Rješenjem od 4. kolovoza 2016. registarski je sud postavio za likvidatora likvidacijske imovine brisanog trgovačkog društva ovdje podnositelja.

5. Podnositelj je 18. studenoga 2016. podnio prijedlog za podjelu likvidacijske imovine u kojem je obavijestio sud da je sačinio izvještaj o provedenoj likvidaciji prema kojem brisano trgovačko društvo još uvijek raspolaže depozitom kod banke od 11.617,27 kuna te naprijed navedenom nekretninom koji su njegova jedina preostala imovina, te da nema drugih vjerovnika koji bi imali potraživanja prema brisanom trgovačkom društvu, osim člana brisanog društva, trgovačkog društva MK NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu. Stoga je predložio da se likvidacijska imovina raspodjeli bez unovčenja, odnosno donese rješenje kojim se njegov izvještaj prihvaća te nalaže prijenos vlasništva kuće i dvora upisanog u z.k. ul. br. 2966 k.o. 335118 Ugljan na društvo MK NEMO s.r.o. sa sjedištem u Pragu uz provedbu upisa u zemljišnim knjigama. Istodobno je sud obavijestio da je predmetni novčani depozit zadržao radi pokrića troškova postupka likvidacije nakon njihovog utvrđenja.

5.1. Naredbom registarskog suda od 21. studenoga 2016. određeno je da se potonji podnositeljev podnesak preslika, uveže u spis, a izvornici umetnu u zbirku isprava za brisano trgovačko društvo.

6. Podnositelj je 9. svibnja 2017. ponovo podnio prijedlog registarskom sudu za donošenjem rješenja o naknadnoj diobi te je predložio zaključenje postupka likvidacije, sve sukladno članku 70. ZSR-a.

6.1. Podnositelj je dalje 20. lipnja 2017. podnio požurnicu koja je ponovljena i podnescima od 8. rujna 2017. te 15. prosinca 2017.

6.2. Nadalje je 26. siječnja 2018. podnesen opširni zahtjev za provođenjem postupka u kojem je podnositelj prigovorio nedonošenju rješenja o naknadnoj diobi i zaključenju postupka likvidacije, podsjećajući sud da donošenje rješenja o imenovanju likvidatora nije dostatno za dovršenje postupka likvidacije. U tom kontekstu je naveo da je obveza suda sukladno članku 70. stavku 17. u vezi s člankom 84.f ZSR-a donijeti rješenje o zaključenju postupka likvidacije. Za dokazivanje tih svojih navoda podnio je registarskom sudu i određenu sudsku praksu.

6.3. Na požurnice podnositelja i zahtjev od 26. siječnja 2018. nije odgovoreno već je spis naredbom registarskog suda od 25. svibnja 2018. stavljen u kalendar do 6. srpnja 2018.

6.4. Podnositelj je 21. lipnja 2018. dostavio registarskom sudu dokaz o objavi oglasa – poziva vjerovnicima u »Narodnim novinama« broj 52 od 6. lipnja 2018.

6.5. Podneskom od 24. siječnja 2019. podnositelj je ponovio zahtjev za provođenje postupka, prigovarajući nedonošenju rješenja o naknadnoj diobi i zaključenju postupka, pritom se pozivajući na konkretne predmete likvidacija registarskog suda u kojima su takve odluke donesene. Također je pozvao registarski sud da upiše likvidacijsku imovinu u

sudski registar te održi ročište radi naknadne diobe. U tom je kontekstu prigovorio i činjenici da je, prema izvješću iz informacijskog sustava Ministarstva pravosuđa e-Predmet, spis postupka arhiviran 26. kolovoza 2016., a da predmet nije riješen.

6.6. Rješenjem registarskog suda od 21. veljače 2019. određen je upis likvidacijske imovine i podnositelja kao likvidatora u sudski registar te je određeno da će se upis provesti po pravomoćnosti tog rješenja, a isto je postalo pravomoćno 8. ožujka 2019.

6.7. Iz informacijskog sustava Ministarstva pravosuđa e-Predmet proizlazi da je spis opet arhiviran 5. srpnja 2019.

6.8. Podneskom od 4. srpnja 2019. podnositelj je zatražio povrat uplaćenog predujma za troškove postupka likvidacije s obzirom na to da registarski sud nije poduzeo nijednu radnju radi provedbe postupka s kojom bi bili skopčani određeni troškovi te podneskom od 19. srpnja 2019. i podatke o računu za uplatu.

6.9. Podneskom od 19. srpnja 2019. također je dostavljen zahtjev podnositelja da se adresa njegove punomoćnice upiše u sudski registar kao poslovna adresa likvidacijske imovine za dostavu pismena.

6.10. Rješenjem od 19. srpnja 2019. naloženo je računovodstvu suda da s osnova troškova postupka isplati punomoćnici podnositelja iznos od 754,00 kuna, a zahtjev za određivanjem poslovne adrese je isti dan dostavljen u registar. U spis je isti dan uložen dopis Ustavnog suda kojim se traži dostava predmetnog spisa, nakon čega je spis predmeta dostavljen Ustavnom sudu.

7. Podnositelj je 8. veljače 2019. registarskom sudu podnio zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji je odbačen rješenjem broj: Su-Gzp I-1/2019 od 19. veljače 2019. uz obrazloženje da je nedopušten jer je podnesen u odnosu na predmet(e) u kojima su donesene odluke i koji su arhivirani. Protiv navedenog rješenja podnio je žalbu koja je odbijena rješenjem Visokog trgovačkog suda broj: Su-Gžzp I-3/2019-2 od 29. travnja 2019. uz obrazloženje da postupak likvidacije više nije u tijeku jer je doneseno rješenje o imenovanju podnositelja kao likvidatora.

7.1. Međutim, Visoki trgovački sud je u istom rješenju također naveo:

»... postupak likvidacije ne provodi registarski sud, budući da on samo imenuje likvidatora i (nakon što likvidator unovči i razdijeli imovinu) donosi rješenje o zaključenju postupka likvidacije. (...)«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

8. Podnositelj osporava rješenje Visokog trgovačkog suda broj: Su-Gžzp I-3/2019-2 od 29. travnja 2019. kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Zadru broj: Su-Gzp I-1/2019 od 19. veljače 2019. o odbačaju zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku kao nedopuštenog iz razloga što je postupak likvidacije navodno okončan rješenjem o imenovanju podnositelja kao likvidatora. Podnositelj tvrdi da su navedena utvrđenja Visokog trgovačkog suda pogrešna navodeći da na temelju članaka 70. i 84.f ZSR-a postoji obveza registarskog suda donijeti rješenje o zaključenju postupka i da se postupak likvidacije smatra okončanim tek donošenjem tog rješenja. U tom smislu prigovara da je u nekoliko navrata tijekom postupka podnio prijedlog za donošenjem rješenja o zaključenju postupka likvidacije o kojem, unatoč njegovim višestrukim požurnicama, nikad nije odlučeno.

8.1. Slijedom navedenog, podnositelj smatra da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka 29. stavka 1. Ustava i članka 6. stavka 1. Konvencije te zaključno navodi:

»Budući da je podnositelj iskoristio sva pravna sredstva, ne samo protiv nerazumne duljine postupka, već i zbog povrede prava na pristup sudu, to se predlaže usvojiti ustavnu tužbu ... i naložiti Trgovačkom sudu u Zadru da napokon donese rješenje kojim će zaključiti postupak likvidacije i dosudi podnositelju pravičnu naknadu od 6.000,00 kn.«

IV. MJERODAVNO PRAVO

9. Članak 70. stavci 17. i 18. ZSR-a mjerodavnog u času pokretanja postupka likvidacije glasio je kako slijedi:

»Članak 70.

(...)

(17) Pokaže li se nakon brisanja subjekta upisa iz registra da on ima imovinu koju bi trebalo unovčiti radi podjele vjerovnicima i osobama koje su imale udjele u brisanom subjektu upisa, provodi se likvidacija nad tom imovinom. Na postupak likvidacije nad imovinom brisanog subjekta upisa na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 84.f ovoga Zakona. Postupak nad likvidacijskom imovinom okončava se donošenjem rješenja o zaključenju postupka likvidacije nad imovinom brisanog subjekta upisa.

(18) Na likvidacijsku imovinu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona o stečajnoj masi nakon zaključenja stečajnog postupka.«

10. Nakon Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru (»Narodne novine« broj 40/19.), članak 70.e stavak 5. ZSR-a glasi kako slijedi:

»Naknadno pronađena imovina

Članak 70.e